

U 33/2008 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista eräiden yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevien säädösten uudistamisesta (yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastus)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle komission 20 päivänä toukokuuta 2008 hyväksymä lainsäädän-

töehdotus eräiden yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevien säädösten muuttamisesta sekä komission ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Maatalousneuvos Matti Hannula

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

MUISTIO
13.6.2008EU/2008/1011
EU/2008/1012
EU/2008/1013
EU2008/1014**KOMISSION EHDOTUS YHTEISTÄ MAATALOUSPOLITIikkaa KOSKEVIEN ERÄIDEN SÄÄDÖSTEN MUUTTAMISESTA (YHTEISEN MAATALOUSPOLITIIKAN TERVEYSTARKASTUS)****1 Tausta**

Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuksesta päätettiin vuonna 2003. Jo tällöin sovittiin, että useita uudistuksen kohtia tarkastellaan uudelleen tietyn ajan kuluttua. Komissio antoi 20.11.2007 tiedonannon YMP-uudistuksen terveystarkastukseen valmistautumisesta. Siinä käsiteltiin vuoden 2003 uudistuksen toteutumista, sen kehittämistarpeita sekä yhteisen maatalouspolitiikan tulevia haasteita ja muutostarpeita. Lisäksi tiedonannossa etsittiin keinoja näihin haasteisiin ja muutostarpeisiin vastaamiseksi. Komission mukaan keskeiset kysymykset olivat: 1) Kuinka tehdä tilatukijärjestelmä tehokkaammaksi ja yksinkertaisemmaksi? 2) Kuinka kehittää markkinatukitoimia, jotka alun perin on luotu kuuden jäsenmaan unionille, jotta ne olisivat edelleen asianmukaisia globalisoituvassa maailmassa ja 27 jäsenmaan EU:ssa? ja 3) Kuinka hallita uusia haasteita ilmastoon muutoksesta biopolttoainesten tuotannon kasvuun ja vesien hoitoon sekä jatkuvia haasteita, kuten biodiversiteetin ylläpitoa?

Komission tiedonantoa käsiteltiin tiiviisti keväällä 2008. Maatalous- ja kalastusneuvosto antoi asiasta päätelmät maaliskuun kokouksessaan (asiakirja 7150/08). Neuvosto toteaa päätelmissä muun muassa, että komissio on analysoinut oikein vuoden 2003 uudistuksen toteutumista ja CAPin tulevia haasteita. Neuvoston mukaan on tarpeen löytää tasapaino politiikan muutosten ja pitkäaikaisen toimintaympäristön takaamiseen viljelijöille välillä. Neuvosto korostaa tarvetta yksinkertaistaa tilatukijärjestelmää ja vähentää byrokratiaa. Neuvosto toteaa tuotannosta irrotetun tuen olleen vuoden 2003 uudistuksen keskeinen elementti, mutta panee merkille sen, että

tuotantoon sidottu tuki voi olla edelleen tärkeää erityistilanteissa. Neuvosto tuki artiklan 69 tukijärjestelmän kehittämistä joustavampaan suuntaan. Neuvosto katsoi myös, että maitokiintiöjärjestelmän poistaminen edellyttää pehmentäviä toimenpiteitä, erityisesti alueilla, joilla kiintiöjärjestelmän poistuminen vaarantaisi maidontuotannon. Neuvosto tukee myös ajatuksia uusiin haasteisiin vastaamisesta erilaisilla toimenpiteillä.

Komissio antoi lainsäädäntöehdotuksensa (KOM(2008) 306 lopull.) yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksesta 20.5.2008.

2 Komission esityksen sisältö

Komission ehdotus muuttaisi keskeisesti kolmea neuvoston asetusta; yhteisen maatalouspolitiikan suorien tukien järjestelmää koskevaa neuvoston asetusta (EY) No 1782/2003, neuvoston asetusta (EY) No 1234/2007 yhtenäisestä markkinajärjestelystä sekä neuvoston asetusta (EY) No 1698/2005 maaseudun kehittämisestä. Lisäksi pienempiä muutoksia esitetään lukuisiin muihin neuvoston asetuksiin.

2.1 Suoria tukia koskeva neuvoston asetusta (EY) No 1782/2003

Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukia koskeva asetusta korvattaisiin kokonaan uudella asetustekstillä. Keskeiset muutokset nykyiseen neuvoston asetukseen (EY) No 1782/2003 nähden ovat seuraavat.

2.1.1 Yleiset säännökset

Asetuksen määritelmiin ehdotetaan lisättäväksi uusi "maatalousalan" määritelmä. Maatalousalalla tarkoitetaan mitä tahansa alaa,

joka on viljelymaana, pysyvänä laitumena tai pysyvillä kasveilla. Määritelmä on aiemmin ollut toimeenpanoasetuksessa (EY) N:o 795/2004.

IACS-järjestelmää koskeviin artikloihin komissio esittää vain hyvin pieniä, pääasiassa sanamuotoja koskevia muutoksia. Tiedottaminen ja tarkastus -artiklasta on poistettu kohta, jonka mukaan mm. asianomaisen jäsenvaltion virkamiehet voivat osallistua komission tekemiin IACS-tarkastuksiin.

Komission ehdotuksen mukaan tuki voitaisiin maksaa nykyisen yhden kerran sijasta enintään kaksi kertaa vuodessa. Tukien maksuajankohda säilyy samana: tuet on maksettava joulukuun 1. päivän ja seuraavan vuoden kesäkuun 30. päivän välillä. Uutena kohtana artiklaan on kirjattu se, että tukia ei tule maksaa ennen kuin valvonnat on tehty.

2.1.2 Tilatukea koskevat määräykset

Komissio esittää, että viljelijöillä tulee olla oikeus tukeen, jos heillä on tukioikeuksia, jotka he ovat saaneet asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaisesti tai he ovat saaneet tukioikeudet (tämän uuden) asetuksen perusteella. Tilatukijärjestelmässä viljelijöillä, joilla on hallinnassaan tukioikeuksia, tarkoitetaan viljelijöitä, joille on myönnetty tai lopullisesti siirretty tukioikeuksia.

Komissio esittää, että tukioikeustyyppejä vähennettäisiin ja niitä olisivat vain tavalliset tukioikeudet ja niihin rinnastettavat kesannointioikeudet sekä erityistukioikeudet. Erityistukioikeudet voisi aktivoida kuten tälläkin hetkellä eläintuotannon kautta (säilytettävä vähintään 50 % kalenterivuosiin 2000, 2001 ja 2002 maataloustoiminnasta nautaysikkoina ilmaistuna). Erityistukioikeuksia siirrettäessä mahdollisuus aktivoida ne eläintuotannon kautta häviäisi. Aktivointimahdollisuus eläintuotannon kautta säilyy, jos erityistukioikeudet siirretään perintönä tai enakkoperintönä.

Komission esityksen mukaan tilatukijärjestelmässä tuki maksetaan viljelijöille tukioikeuden aktivoinnista tukikelpoista hehtaaria kohden. Aktivoitu tukioikeus antaa oikeuden tuen maksuun.

Tukikelpoinen hehtaari tarkoittaisi mitä tahansa tilan maatalousalaa, mukaan lukien ly-

hytkiertoisella vesakolla kasvavat alat, jota käytetään maataloustuotantoon, tai jos alueita käytetään muuhunkin kuin maataloustuotantoon, niin niitä tulee kuitenkin käyttää pääasiassa maataloustuotantoon. Lisäksi tukikelpoisia olisivat kaikki alat, jotka ovat olleet vuonna 2007 tukikelpoisia ja jotka eivät enää sovi yhteen tukikelpoisuus -määritelmän kanssa johtuen neuvoston direktiivin 79/409/ETY toimeenpanosta (neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/ETY toimeenpanosta (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yhteisön vesipolitiikan puitteista). Tukikelpoisia olisivat myös alat, jotka on metsitetty neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 31 artiklan mukaisesti tai asetuksen (EY) N:o 1698/2005 43 artiklan mukaisesti ko. tukijärjestelmän kestoajan.

Hehtaareiden tulee täyttää tukikelpoisuusedellytykset milloin tahansa kalenterivuoden aikana. Komissio esittää tukikelpoisuutta rajoittavaksi siten, että tukea ei maksettaisi, jos kaikkien suorien tukien määrä jää alle 250 euron tai ala, jolta tukea haetaan jää alle 1 hehtaarin. Kyprokselle ja Maltalle sallittaisiin tuen maksu yhtä hehtaaria pienemmälle alalle (Kypros 0,3 ha ja Malta 0,1 ha). Jäsenvaltiot voivat päättää jättää yritykset, joiden toimialana ei ole maatalouden harjoittaminen, tuen ulkopuolelle.

Komissio esittää, että tilatuen kansallisesta enimmäismäärästä säädetään periaatteiltaan samalla tavalla kuin ennenkin. Asetusta päivitetäisiin siten, että otetaan huomioon mm. viinialan uudistus. Kansallinen katto on määritelty liitteessä VIII kullekin jäsenmaalle. Komissio esittää otettavaksi käyttöön uutta nettokaton käsitettä. Nettokatto tarkoittaisi kansallista enimmäismäärää sen jälkeen kun kansallisesta katosta on vähennetty modulatio. Viljelijöille vuosittain maksettava tuen kokonaismäärä ei saa ylittää nettokattoa.

Kansallisen varannon osalta komission ehdotuksessa todetaan, että se muodostuu liitteessä VIII vahvistetun kansallisen katon ja myönnettyjen tukioikeuksien yhteismäärän erosta. Tällä hetkellä voimassa olevista kolmesta varantoperusteesta on ehdotuksessa jäljellä vain kaksi: uudet viljelijät ja viljelijät, jotka osallistuvat rakenneuudistus- ja/tai ke-

hitysohjelmiin. Ns. erityistilanteita ei enää varantoperusteena mainita. Rakenneuudistus- ja/tai kehitysohjelmien puitteissa tukioikeuksia tai niiden arvon korotuksia voitaisiin myöntää myös artiklan 68 kautta, mutta tällöin jäsenmaa voisi käyttää vain toista perustetta, joko artiklaa 68 tai kansallista varantoa.

Tukioikeuksien myöntämistä ei enää rajoitaisi alueellinen keskiarvo. Myönnettävien tukioikeuksien arvo voisi siten olla alueen keskiarvoa korkeampi.

Kansallisen varannon lisäämiseen liittyen komission ehdotuksessa ei ole enää mainintaa lineaarisesta leikkauksesta. Jos tukioikeuksia haettaisiin enemmän kuin mitä varannossa on jaettavaa, kaikkia tukioikeuksia ei voitaisi myöntää. Tulevaisuudessa varannon loppuminen voi olla todennäköisempää kuin nyt, varsinkin jos varannon varoja päätetään käyttää artiklan 68 hyväksi. Artiklan 68 puitteissa lineaarinen leikkaus tulisi uutena menettelynä mahdolliseksi.

Komission ehdotuksen mukaan varannosta saatuja tukioikeuksia voisi siirtää kuten muitakin tukioikeuksia. Myöskään 5-vuoden käyttövelvoitetta ei enää mainita; varannosta saatujen tukioikeuksien osalta riittäisi siten käyttö joka toinen vuosi.

Ehdotusluonnoksen mukaan, jos viljelijä ei käytä tukioikeutta kahteen vuoteen, siirretään se kansalliseen varantoon.

Tukioikeuksien siirtosäännöt säilyisivät pääosin ennallaan, mm. tukioikeuksia vuokrattaessa vastaavan maa-alan on siirryttävä mukana. Ns. 80 %:n käytösääntö poistuisi. Säännön mukaan viljelijän on itse käytettävä tukioikeuksistaan vähintään 80 % yhtenä vuonna, jotta hän voi siirtää niitä ilman maata.

2.1.3 Siirtyminen kohti tasatukijärjestelmää

Komissio ehdottaa, että jos historiamallia soveltava jäsenmaa päättää siirtyä aluemalliin (päättös 1.8.2009 mennessä, soveltaminen alkaa 2010), kansallisesta katosta voidaan alueellistaa eli jakaa tasatukena alueille vain korkeintaan 50 %. Jäsenmaat voivat 1.8.2009 mennessä päättää vuodesta 2010 alkaen muuttaa historiamallin mukaisten tavallisten ja kesannointioikeuksien arvoa sekä kaikkien mallien mukaisten erityistukioikeuksien ar-

voa vähintään kolmella progressiivisella etukäteen päätetyllä vuosittaisella muutoksella kohti keskiarvoa.

Komissio ehdottaa myös, että aluemallia soveltavat tai aluemalliin siirtyneet/siirtyvät jäsenmaat voivat myös 1.8.2009 mennessä päättää muuttaa 2011 alkaen aluemallin vanhojen tukioikeuksien ja historiamallista aluemalliin siirtymisen seurauksena muodostettujen uusien tukioikeuksien arvoa vähintään kolmella progressiivisella etukäteen päätetyllä vuosittaisella muutoksella. Aluemallia (asetuksen (EY) No 1782/2003 mukaisesti) jo soveltavat jäsenmaat voivat vaihtoehtoisesti 1.8.2009 mennessä päättää muuttaa 2010 alkaen aluemallin vanhojen tukioikeuksien arvoa vähintään kolmella etukäteen päätetyllä vuosittaisella muutoksella. Tämä mahdollisuus koskee myös niitä maita (kuten Suomea), jotka ovat jo ottaneet käyttöön progressiivisen tukioikeuksien alentamisen.

Tukioikeuksien arvoa voitaisiin siten muuttaa kohti alueen keskiarvoa. Tukioikeuden arvo ei saa muutosten jälkeen laskea yli 50 % alkuperäiseen arvoonsa nähden. Muutokset on tehtävä sopivilla alueellisilla tasoilla, kuten alueiden institutionaalisten tai hallinnollisten ja/tai alueellisen maatalouspotentiaalin perusteella.

2.1.4 Mahdollisuudet jättää tiettyjä tukia edelleen tuotantoon sidotuiksi

Komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltio, joka on jättänyt uuhi- ja vuohipalkkion tai emolehmäpalkkion tuotantoon sidotuksi (asetuksen (EY) No 1782/2003 artikloiden 67 ja 68 mukaisesti) voi 1.8.2009 mennessä päättää jättää uuhipalkkion edelleen vuodesta 2010 alkaen enintään 50 %:sti tuotantoon sidotuksi ja/tai jättää emolehmäpalkkion edelleen vuodesta 2010 alkaen enintään 100 %:sti tuotantoon sidotuksi. Jos jäsenmaa jatkaa tukijärjestelmien soveltamista, se voi päättää myöntää alemmaa uuhi- tai emolehmäpalkkiota kuin mitä se päätti vuoden 2003 uudistuksen jälkeen.

Uuhipalkkion osalta Suomen kiintiö säilyisi 80 000 palkkioeläimenä. Uuhipalkkio olisi edelleen 21 euroa ja lisäpalkkio 7 euroa uuhita kohden, joten tuotantoon sidottu 50 %:inen palkkiomäärä olisi Suomessa yhteen-

sä 14,00 euroa/uuhi. Lampaanmaitoa tai lampaanmaitopohjaisia tuotteita kaupan pitävien viljelijöiden osalta palkkio uuhta kohden alennetaan aiemmasta 16,8 eurosta 6,80 euroon. Samoin palkkio kuttua kohden alenee 16,8 eurosta 6,80 euroon. Jäsenvaltion on 1.8.2009 mennessä ilmoitettava jatkaako tukijärjestelmän toimeenpanoa vuodesta 2010 eteenpäin.

Jäsenmaan, joka päätti 1.10.2007 mennessä jättää osan hedelmä- ja vihannesalan tuista siirtymäkauden ajaksi tuotantoon sidotuksi, tulee jatkaa tuen maksua päätöksensä mukaisesti.

Jäsenmaa, joka on jättänyt enintään 75 % sonni- ja härkäpalkkiosta, enintään 40 % tai enintään 100 % aikuisten nautojen teurastuspalkkiosta tai enintään 100 % vasikoiden teurastuspalkkiosta tuotantoon sidotuksi (asetuksen (EY) No 1782/2003 artiklan 68 mukaisesti) voi 1.8.2009 mennessä päättää

1) jättää 50 % sovelletusta (enintään 75 %:n) sonni- ja härkäpalkkion tasosta tuotantoon sidotuksi vuosiksi 2010 ja 2011,

2) jättää 50 % sovelletusta (enintään 40 %:n) aikuisten nautojen teurastuspalkkion tasosta tuotantoon sidotuksi vuosiksi 2010 ja 2011,

3) jättää 50 % sovelletusta (enintään 100 %:n) aikuisten nautojen teurastuspalkkion tasosta tuotantoon sidotuksi vuosiksi 2010 ja 2011,

4) jättää 50 % sovelletusta (enintään 100 %:n) vasikoiden teurastuspalkkion tasosta tuotantoon sidotuksi vuosiksi 2010 ja 2011.

Lisäksi komissio ehdottaa, että nautojen merkintää koskevia määräyksiä tarkennetaan nyt voimassa olevaan sääntelyyn nähdessä, että eläimen voidaan katsoa olevan tukikelpoinen, jos asetuksen (EY) No 1760/2000 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetty eläinten edellisten siirtojen tiedot on ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle ajallaan tilallapitoajan alussa.

2.1.5 Nykyisten tuotantoon sidottujen tukien siirtäminen tilatukijärjestelmään

Komission ehdotuksen mukaan useita nykyisin tuotantoon sidottuja tukia siirrettäisiin tilatukijärjestelmään siten, että kunkin tuki-

järjestelmän tuki jaetaan kyseisen sektorin viljelijöille objektiivisin perustein. Durumvehnän (siirto tilatukeen 2010), valkuaiskasvipalkkion (2010), pähkinöiden (2010), kuivattujen rehujen (2011), kuitupellavan (2011) ja tärkkelysperunan (2011) osalta viiteajanjaksona käytettäisiin yhtä tai kahta vuotta ajanjaksosta 2005—2008. Siirrettäessä siementen (2010), peltokasvien (2010), oliivin (2010), humalan (2010) ja nautojen tuet (sonni- ja härkäpalkkio, teurastuspalkkiot, 2012) tilatukijärjestelmään viiteajanjaksona käytetään vuosia 2000—2002 tai jäsenmaan niin päättäessä uudempiä vuosia objektiivisin kriteerein. Riisin osalta 50 % nykyisestä tuesta siirrettäisiin tilatukeen vuonna 2010 ja loput vuonna 2012. Kuitupellavan ja tärkkelysperunan osalta siirto olisi myös kaksivaiheinen; osa tuesta siirtyisi tilatuen alle vuonna 2011 ja loppuosa vuonna 2013.

Siirrettäessä tuotantoon sidottu tuki tilatukeen tiettyä tukea saaneiden viljelijöiden tukioikeuksien arvoa korotetaan tai heille myönnetään uusia tukioikeuksia.

Jos jäsenmaa päättää, että se ei käytä mahdollisuutta jättää emolehmäpalkkio tai 50 % uuhipalkkiosta edelleen tuotantoon sidotuksi tai sonni- ja härkäpalkkion ja/tai teurastuspalkkiot tuotantoon sidotuksi kahden vuoden ajaksi, nämä rahamäärät siirretään tilatukijärjestelmään kuten edellä on kuvattu käyttämällä viiteajanjaksoa 2000-2002 tai uudem-paa jaksoa.

2.1.6 Erityinen tuki

Komissio esittää, että jäsenvaltiot voivat 1.8.2009 mennessä päättää käyttää enintään 10 % tilatuen kansallisesta enimmäismäärästään myöntääkseen vuodesta 2010 alkaen erityistä tukea viljelijöille. Tämä tuki voi kohdistua tietyille maatalouden muodoille, jotka ovat tärkeitä ympäristönsuojelun tai ympäristön tilan parantamisen kannalta tai maataloustuotteiden laadun parantamiseksi tai maataloustuotteiden kaupan pitämisen edistämiseksi. Nämä perusteet vastaavat nykyisen neuvoston asetuksen (EY) No 1782/2003 artiklaa 69.

Uusina myöntämisperusteina komissio esittää, että jäsenvaltiot voisivat myöntää tukea vastatakseen erityiseen haittaan maidontuo-

tanto-, naudanliha-, lampaanliha-, vuohenliha- ja riisisektoreilla taloudellisesti haavoittuvilla tai ympäristön kannalta herkillä alueille, rakenneuudistus ja/tai kehitysohjelmien puitteissa maan hylkäämisen välttämiseksi ja/tai vastatakseen näiden alueiden viljelijöiden kohtaamaan erityisiin haittoihin, satovahinkovakuutustukien tukemisen muodossa (uuden artiklan 69 mukaisesti) tai eläin- ja kasvitaukeja varten perustettujen keskinäisten rahastojen muodossa.

Komissio esittää, että ympäristönsuojelun tai ympäristön tilan parantamisen kannalta tai maataloustuotteiden laadun parantamiseksi tai maataloustuotteiden kaupan pitämisen edistämiseksi tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos tuet täyttävät tiettyjen yhteisön säännösten mukaiset edellytykset. Ympäristöperusteisten tukien tulee noudattaa maatalouden ympäristötuen vaatimuksia asetuksen (EY) N:o 1698/2005 39 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaisesti. Lisäksi ympäristönsuojelun tai ympäristön tilan parantamisen kannalta tai maataloustuotteiden laadun parantamiseksi tai maataloustuotteiden kaupan pitämisen edistämiseksi tukea voidaan myöntää ainoastaan toteutuneiden lisäkustannusten tai tulonmenetysten kattamiseksi.

Maataloustuotteiden laadun parantamiseksi tukea voi myöntää, jos tuki on yhdenmukainen neuvoston asetuksen (EY) N:o 509/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 510/2006, neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 II osan II osaston I luvun kanssa. Maataloustuotteiden kaupan pitämisen edistämiseksi tukea voidaan myöntää, jos se noudattaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 3/2008 2—5 artikloiden vaatimuksia.

Maidontuotanto-, naudanliha-, lampaanliha- ja vuohenlihasektoreilla sekä riisisektorilla tukea voitaisiin myöntää ainoastaan, jos tilatukijärjestelmä on toimeenpantu täysin näiden sektoreiden osalta eli niitä koskevia tukijärjestelmiä on jatkettu vuodesta 2010 alkaen asetuksen antamissa puitteissa. Lisäksi todetaan, että maito-, nauta-, lammas-, vuohi- tai riisitukea voidaan myöntää vain sen verran, kuin tarvitaan kannustimeksi, jotta nykyinen tuotannon määrä säilytetään.

Komissio esittää, että tuen maksua rajoitetaan siten, että ympäristö-, laatu- ja markki-

nointi -perusteiset, maito-, nauta-, lammas- ja riisiperusteiset sekä eläin- ja kasvitautirahasto -perusteiset tuet voivat käsittää vain korkeintaan 2,5 % tilatuen kansallisesta katosta. Lisäksi jäsenmaa voi asettaa toimenpiteiden osalta alakattoja.

Komission esityksen mukaan ympäristö-, laatu- ja markkinointi -perusteisen tuen ja satovahinkovakuutuksen osalta tuki tulee maksaa vuosittain. Maito-, nauta-, lammas-, vuohi- ja riisiperusteisen tuen osalta tuki tulee maksaa vuosittain esim. pääkohtaisena tukena tai nurmitukena. Rakenneuudistus- ja/tai kehitysohjelmien osalta tukioikeuksien yksikköarvoa tulee korottaa tai tukioikeuksien lukumäärää lisätä. Eläin- ja kasvitautirahastojen osalta tuki maksaa korvauksina rahastoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

Artiklan 68 mukaisten tukitoimenpiteiden tulee olla yhdenmukaiset muiden yhteisön toimenpiteiden ja poliitikkojen kanssa.

Jäsenmaiden tulee rahoittaa tuet leikkaamalla lineaarisesti viljelijöille myönnettyjä tukioikeuksia ja/tai käyttämällä kansallista varantoa seuraavien tukien osalta: ympäristö-, laatu- ja markkinointi -peruste, maito-, nauta-, lammas- ja riisiperuste, rakenneuudistushjelmat sekä satovahinkovakuutukset.

Eläin- ja kasvitautirahastot on rahoitettava leikkaamalla lineaarisesti, jos on tarvetta, kyseistä tukea saavien edunsaajien yhtä tai useampaa tukea tilatukijärjestelmää koskevia yleisiä sääntöjä noudattaen. Lisäksi on noudatettava artiklan 68 1 ja 3 kohdan rajoitteita; 1 kohdan mukaan jäsenmaa voi käyttää enintään 10 % kansallisesta enimmäismäärästään viiteen eri toimenpiteeseen ja 4 kohta sisältää 2,5 %:n rajoitteen.

Komissio määrittelee hallintokomitean avulla (kaikkien tuotantosidonnaisten) tukien myöntämisen ehdot erityisesti varmistaakseen toimenpiteiden yhdenmukaisuuden muiden yhteisötoimenpiteiden kanssa sekä välttääkseen tuen kumuloitumisen.

2.1.7 Täytäntöönpano uusissa jäsenmaissa

Komission ehdotukseen sisältyvät säännöt siitä, miten yksinkertaistettua maataloustukijärjestelmää eli SAPSia soveltaneet uudet jäsenmaat voivat siirtyä tilatukijärjestelmään ja mitä sääntöjä tilatukijärjestelmässä on niiden

osalta. SAPSia soveltavat uudet jäsenmaat voivat jatkaa soveltamaansa tukijärjestelmää vuoden 2013 loppuun asti. Uusien jäsenvaltioiden on ilmoitettava aikomuksestaan lopettaa SAPSin soveltaminen viimeistään edeltävän vuoden 1. päivänä elokuuta.

Täydentäviin ehtoihin kuuluvien lakisääteisten hoitovaatimusten käyttöönottoaikataulua siirretään eteenpäin. Voimassa olevan asetuksen mukaan uusien jäsenvaltioiden (pl. Bulgaria ja Romania) on otettava lakisääteiset hoitovaatimukset käyttöön vuonna 2009 ja Bulgarian ja Romanian vuonna 2012. Komission ehdotuksen mukaan vain liitteen II kohta A koskien ympäristöä tulisi voimaan 1.1.2009 alkaen uusille jäsenmaille. Bulgarialle ja Romanianle kohta A tulisi voimaan 1.1.2012 alkaen. Kohdat B (kansanterveys sekä eläinten ja kasvien terveys, taudeista ilmoittaminen) ja C (eläinten hyvinvointi) tulisivat voimaan uusille jäsenmaille 1.1.2011 alkaen. Bulgarian ja Romanian osalta ne tulisivat voimaan 1.1.2014 alkaen. Asetusluonnoksessa todetaan lisäksi se, että huolimatta SAPSin soveltamisesta, uusien jäsenvaltioiden on noudatettava täysin yhteisön lainsäädäntöä eläinten merkinnän ja rekisteröinnin osalta.

Artiklan 68 (erityinen tuki) soveltaminen ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös SAPSia soveltavia uusia jäsenmaita. Nämä jäsenmaat voivat päättää viimeistään 1. päivään elokuuta 2009 käyttäen vuodesta 2010 alkaen enintään 10 % kansallisesta enimmäismäärästään myöntääkseen erityistä tukea viljelijöille. Artiklaa 68 sovelletaan muutoin samoin periaattein, paitsi eläin- ja kasvitautirahastojen osalta ei makseta kompensatiomaksuja, vaan korotetaan hehtaaria kohti maksettavaa tukea.

Kansallisen varannon käyttösäännöt ovat tilatukijärjestelmään siirtyneille uusille jäsenmaille laajemmat kuin vanhoille. Tukioikeuksia voidaan myöntää erityistilanteessa ja erityisillä sektoreilla oleville viljelijöille sekä rakenneuudistusohjelmien puitteissa. Nämä perusteet ovat olleet ennenkin, nyt uutena on lisätty mahdollisuus myöntää tukioikeuksia uusille viljelijöille.

Myönnettäessä tukioikeuksia varannosta, tukioikeuden arvoa voidaan korottaa 5 000 euroon asti tai myöntää kokonaan enintään

tämän suuruisia tukioikeuksia. Tämä mahdollisuus on ollut aiemminkin, samoin kuin se, että myönnettyjä tukioikeuksia voidaan tarvittaessa leikata lineaarisesti varannon hyväksi. Viiden vuoden käyttövelvoite ja siirtokielto on poistettu myös uusilta jäsenmailta. Kansallisen varannon säännöt ovat siten monilta osin erilaiset uusille ja vanhoille jäsenmaille.

Uudet jäsenmaat voivat soveltaa tilatukijärjestelmää alueellisella tasolla ja tukioikeuksien arvo voidaan eriyttää nurmille tai pysyville laitumille. Nämä mahdollisuudet olivat jo nykyisessäkin asetuksessa. Sääntö, jonka mukaan viljelijän on itse käytettävä 80 % alkuperäisistä tukioikeuksistaan, jotta hän voi siirtää niitä ilman maata, on poistettu kaikkia maita koskevasta tukioikeuksien siirtoartiklasta. Velvoite on lisätty uusien jäsenmaita koskevaan artiklaan. Velvoite koskee siis vastaisuudessa uusia jäsenmaita, jotka siirtävät tulevaisuudessa tilatukijärjestelmään.

2.1.8 Täydentävät ehdot ja hyvä maatalouskäytäntö

Neuvoston tilatukiasetuksen (EY) No 1782/2003 liitteeseen 3 (uudessa asetuksessa liite 2), jossa luetellaan täydentäviä ehtoja koskevat lakisääteiset hoitovaatimukset, on tehty muutosesityksiä vain lintudirektiiviin 79/409/ETY ja luontodirektiiviin 92/43/ETY. Lisäksi komissio ehdottaa liitteestä 2 poistettavaksi vanhentuneena eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevan komission asetuksen (EY) No 2629/97, koska tämä asetus on kumottu jo vuonna 2004 (siis jo ennen täydentävien ehtojen ensimmäistä toimeenpanovuotta 2005).

Lintudirektiivin artiklasta 3 on poistettu kohdat 2a, 2c ja 2d, joissa on säädetty biotooppien suojelualueista, ennallistamisesta ja perustamisesta. Artiklan 5c ja 5e kohdat, joissa säädetään lintulajien ja linnunmunien hallussapidosta, on poistettu. Myös metsästystä koskeva artikla 7 ja metsästysvälineitä koskeva artikla 8 on poistettu.

Luontodirektiivin artiklaan 13 on jätetty voimaan vain kohta 1a, kohdat 1b ja 2 on poistettu. Artiklassa säädetään kasvilajien suojelusta. Poistetuissa kohdissa kielletään tiettyjen kasvilajien yksilöiden hallussapito,

kuljetus, kauppa tai vaihtaminen. Lisäksi direktiivistä on poistettu luonnonvaraisten eläinten pyydystämisen ja tappamisen sääte-lyä koskeva artikla 15 ja 22 artiklan b-kohta, joka koskee epäluontaisten lajien istuttamis-ta.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaati-musten liitteeseen (uudessa asetuksessa liite 3) on tehty muutoksia ylläpidon vähimmäis-tason vaatimuksiin. Maaston ominaispiirtei-den säilyttämiseen on lisätty pientareet, pen-sasaidat, lammet, ojat/kaivannot sekä puuri-vistöt, puuryhmät tai erilliset puut. Oliivitar-hojen lisäksi uutena vaatimuksena esitetään viiniviljelysten pitäminen hyvässä kasvukun-nossa. Pysyvien laidunten säilyttämisvelvoite säilyy ennallaan. Uutena vaatimuksena on myös vesien suojelu ja vesien hoitovaatimus, mikä tarkoittaa vesien suojelua saastumista ja valumia vastaan sekä vesien käytön ohjausta. Vesistöjen varsinne ehdotetaan pakollista suo-jakaistojen perustamista. Uutena standardina on kastelu- ja sadetusvesien käyttöön liittyvi-en lupamenettelyjen noudattaminen.

2.1.9 Pakollinen modulaatio

Pakollinen modulaatio leikkaa viljelijöille maksettavien suorien tukien määrää ja leika-tut varat siirtyvät maaseudun kehittämistoi-menpiteiden lisärahoitukseen. Modulaation käyttöönnotosta sovittiin vuoden 2003 refor-missa. Tällä hetkellä EU-15 maiden suoria tukia leikataan 5 prosentilla siltä osin, kun ti-lakohtainen suorien tukien kokonaismäärä ylittää 5 000 euroa. Tuet jäävät 80 prosentti-sesti siihen maahan, josta ne leikataan. Lop-pu palautuu EU:lle ja nämä varat jaetaan ta-kaisin jäsenmaille käyttäen jakokriteereinä maatalousmaata, maatalouden työpaikkoja ja bruttokansantuotetta asukasta kohti ostovoi-mana mitattuna. Nykysäädöksiin sisältyy ru-kiin tuotantomäärään liittyvä erityisehto, jonka ansiosta 90 prosenttia leikatusta tuesta jää Saksan osalta heidän omaan käyttöönsä. Tukileikkausta ei sovelleta ollenkaan Rans-kan merentakaisissa departementeissa eikä Azorien, Madeiran, Kanariansaarten ja Egeanmeren saarten viljelijöiden saamiin suoriin tukiin.

Komissio esittää, että 5 000 euron ylittäväl-tä osalta tukien leikkausta kiristetään 2 pro-

sentin portain vuosina 2009—2012. Tämä tarkoittaa sitä, että nykyinen 5 prosentin pe-rusleikkaus nousee vuonna 2012 ja sen jäl-keen 13 prosenttiin. Tämän lisäksi komissio ehdottaa 3 prosentin lisäleikkausta 100 000—199 999 euron tukiluokan tuille, 6 prosentin lisäleikkausta 200 000—299 999 euron tukiluokan tuille ja 9 prosentin lisä-leikkausta yli 300 000 euron tuille. Esityksen mukaan nyt tehtävät lisäleikkaukset jäävät suoraan jäsenmaiden omaan käyttöön, sillä tukien uudelleenjakoa koskevat määräykset koskevat vain jo nyt voimassa olevaa 5 pro-sentin leikkausta.

2.1.10 Satovahinkovakuutusten rahoittami-nen

Komission esityksen mukaan otettaisiin käyttöön erityinen tuki, jolla voitaisiin korva-ta osittain viljelijöiden ottamien satovahin-kovakuutusten vakuutusmaksuja. Tuki voisi kattaa enimmillään 60—70 % vakuutusmak-susta ja se maksettaisiin viljelijälle. Tuki olisi yhteisrahoitteinen siten, että yhteisön rahoi-tusosuus tuesta olisi 40 % ja loppuosuus kan-sallista rahaa. Varat yhteisön korvauksiin saataisiin kansallisesta varannosta tai leik-kaamalla tasatukea. Tukimuodon käyttöönot-to olisi jäsenvaltiolle vapaaehtoista, mutta päätös tuen käyttöönotosta olisi tehtävä uu-distuksen yhteydessä eikä myöhempi käyt-töönotto olisi mahdollista.

Ehdotuksen mukaan jäsenvaltio voisi aset-taa myös omia rajoitteitaan tukikelpoisen va-kuutusmaksun määrälle. Jäsenmaa voi myös kattaa oman rahoitusosuutensa eri sektoreilta kerättävin varoin. Yksittäisiä vakuutusyhtiöi-tä ei saa suosia järjestelmän kautta.

2.1.11 Eläin- ja kasvitautirahastot

Jäsenmaat voivat tarjota yhteisten rahasto-jen kautta korvausta viljelijöille, joille eläin-tai kasvitaudit ovat aiheuttaneet taloudellisia menetyksiä. Rahasto olisi jäsenmaan hyväk-symä järjestelmä, jossa rahastoon liittyneet viljelijät voisivat vakuuttaa itsensä eläintau-tien tai kasvitautien varalta.

Taloudellisella menetyksellä tarkoitetaan mitä tahansa kustannusta, joka on aiheutunut niistä viljelijän poikkeuksellisista toimenpi-

teistä, joiden tarkoituksena on vähentää tarjontaa, tai mitä tahansa muuta huomattavaa tuotannollista menetystä. Kustannuksia, jotka korvataan muiden yhteisön säädösten perusteella ja jotka ovat syntyneet terveyteen ja eläinlääkintään tai kasvinterveyteen liittyvien toimenpiteiden seurauksena, ei pidetä taloudellisena menetyksenä.

Rahastosta maksettaisiin korvaus suoraan taloudellisia menetyksiä kokeneelle viljelijälle.

Rahaston varat saataisiin a) rahastoon liittyneiltä viljelijöiltä kerätystä pääomasta ja/tai b) rahaston markkinoilta ottamista lainoista. Alkupääomaa ei saa kerätä julkisilta rahastoilta. Varoja voitaisiin käyttää rahaston perustamisen aiheuttamiin kustannuksiin (max 3 vuotta), rahaston ottamien lainojen pääoman ja korkojen takaisinmaksuun sekä viljelijöille maksettaviin korvauksiin. Komission suorien tukien hallintokomitea päättäisi markkinoilta otettujen lainojen minimi- ja maksimikestosta. Kun rahastosta maksettaisiin viljelijöille korvausta, julkisen rahoituksen olisi noudatettava samaa rytmiä kuin markkinoilta otetulle lainalle määrätty minimikesto.

Komission ehdotuksen mukaan korvaus ei saa ylittää 60 %:a aiheutuneista kustannuksista. Jäsenmaat voivat päättää nostaa rahoitusosuutensa 70 %:in tuotannonalan olosuhteet huomioon ottaen.

EU osarahoittaa jäsenmaan tukikelpoisista kustannuksista 40 %. Tämä ei kuitenkaan rajoita jäsenmaiden osallistumista kokonaan tai osittain pakollisten järjestelmien rahoittamiseen. Jäsenmaiden on määriteltävä säännöt rahaston perustamista varten, korvausten myöntämissäännöt sekä sääntöjen hallinto ja valvonta. Komissiolle on toimitettava vuosittainen raportti järjestelmän toimeenpanosta.

2.1.12 Eräitä tukijärjestelmiä koskevat muutokset

Komissio esittää non food -tuotannon tuen lakkauttamista ilman siirtymäkautta.

Komissio esittää valkuaiskasvipalkkion irrottamista tuotannosta vuodesta 2010 alkaen. Suomalaiselle ehdotetaan 303 000 euron määrärahan siirtymistä tilatukijärjestelmään vuosittain alkaen vuodesta 2010.

Komissio esittää nykyisen siementuotannon tuen irrottamista tuotannosta vuodesta 2010 alkaen.

2.1.13 Loppu- ja siirtymäsäännökset

Komissio esittää säännöstä tukioikeuksien vakiinnuttamisesta. Sen mukaan viljelijöille ennen 1.1.2009 myönnetyt tukioikeudet katsotaan lailliseksi ja vakiinnutetuiksi 1.1.2010 alkaen. Tämä sääntö ei koske virheellisten hakemusten perusteella myönnettyjä oikeuksia.

Valtiontukia koskevan artiklan mukaan normaalit valtiontukisäännöt eivät koske seuraavien artikloiden perusteella myönnettyjä tukia:

- artikla 42 kansallinen varanto
- artikla 59 kansallinen varanto, uudet jäsenmaat
- artikla 68 erityinen tuki
- artikla 69 satovahinkovakuutus
- artikla 70 eläin- ja kasvitautirahastot
- artikla 87(4) siirtymäkauden marjatuen kansallinen lisäosa
- artikla 100(5) emolehmäpalkkion kansallinen lisäosa
- artikla 109 pähkinöiden kansallinen tuki
- artikla 119 erityinen tuki, uudet jäsenmaat
- artikla 120 uusien jäsenmaiden täydentävät kansalliset suorat tuet (CNDP)
- artikla 121 Kyproksen kansallinen tuki.

Asetus tulisi voimaan 1.1.2009. Neuvoston asetus (EY) No 1782/2003 kumotaan. Kuitenkin artikkelit, jotka koskevat vuonna 2009 tuotantoon edelleen sidotuiksi jääviä tukia, jäisivät voimaan vielä vuonna 2009.

2.2 Yhtenäistä markkinajärjestelyä koskeva neuvoston asetus (EY) No 1234/2007

Komission ehdottamat muutokset yhtenäistä markkinajärjestelyä koskevaan neuvoston asetukseen koskevat erityisesti eri maataloustuotteiden interventiojärjestelmiä sekä maito- ja perunatärkkelyskiintiöitä.

2.2.1 Viljojen interventiojärjestelmä

Komissio ehdottaa viljojen interventiojärjestelmän muuttamista siten, että interventi-

oon ostot suoritettaisiin tarjouskilpailumenetelyllä. Kilpailuissa hyväksytty hinta ei saa kuitenkaan ylittää viitehintaa. Erityistapauksissa komissio voi rajoittaa tarjouskilpailut tiettyihin jäsenvaltioihin tai niiden osiin tai käyttää tarjouskilpailun hyväksymisperusteenä keskimääräistä markkinahintaa.

Durumvehnä ja riisi poistettaisiin kokonaan interventiokelpoisista kasvilajeista. Ohra, maissi ja durra olisivat edelleen mukana interventiokelpoisina tuotteina mutta niiden vuosittainen interventioon hyväksyttävä määrä asetettaisiin nollassa eli samoin kuin maisille on nykyisin säädetty. Komissiolle annetaan oikeus aloittaa ohran, maissin ja durran interventioon osto mikäli markkinatilanne ja -hintakehitys niin edellyttää.

Vehnälle ei asetettaisi rajoitetta interventioon hyväksyttävälle määrälle. Komissiolla olisi oikeus keskeyttää vehnän interventioon osto mikäli vehnän markkinahinta (noteerattu Rouen:ssa) on interventio- eli viitehintaa (101,31 €/tn) korkeampi. Interventioon ostot voitaisiin aloittaa komission päätöksellä kun markkinahinta laskee alle viitehinnan.

Interventio olisi vuosittain auki 1. marraskuuta ja 31. toukokuuta välisen ajanjakson eli kuten nykyisinkin. Ruotsin, Espanjan, Italian, Portugalin ja Kreikan poikkeukset tältä osin poistettaisiin. Muutokset viljojen interventioon tulisivat voimaan 1.7.2009.

2.2.2 Maitoa ja maitotuotteita koskevat muutokset

Komissio ehdottaa kansallisten maitokiintiöiden kasvattamista asteittain, jotta kiintiöjärjestelmän alasajo tapahtuisi mahdollisimman pehmeästi. Ehdotuksen mukaan kiintiöiden määrää kasvatettaisiin vuosittain yhdellä prosentilla kiintiökausilla 2009/2010—2013/2014 eli yhteensä viiden kiintiökauden aikana. Suomen osalta tämä tarkoittaisi tuotanto-oikeuden lisääntymistä yhteensä noin 125 miljoonalla kilolla.

Päätökset muiden muista mahdollisista kiintiöjärjestelmän pehmeään laskuun liittyvistä markkinatoimenpiteiden käyttöönotosta tehdään päätökset komission 30.6.2011 mennessä esittämän raportin perusteella.

Komissio ehdottaa, että voin ja rasvattoman maitojauheen interventio olisi auki 31.3—1.8 välisenä aikana vuosittain. Lisäksi

komissio ehdottaa, että kaikki interventio-ostot tehdään tarjouskilpailun perusteella siten, että ostojen määrä ei ylitä voilla 30 000 tonnia ja SMP:llä 109 000 tonnia (määristä voidaan kuitenkin komission päätöksellä poiketa ylöspäin markkinatilanteen niin vaatiessa). Lisäksi ehdotetaan, että voilla ostohinta ei saa ylittää 90 %:a viitehinnasta ja rasvattomalla maitojauheella ostohinta ei saa ylittää viitehintaa.

Nykyisen asetuksen mukaan intervention aukiolo-aika on sama kuin komission ehdotuksessa. Interventio-ostojen osalta nykyään ostot tehdään kiinteällä hinnalla voilla 30 000 tonniin asti ja rasvattomalla maitojauheella 109 000 tonniin asti, jonka jälkeen komissio voi tehdä päätöksen lisäostoista tarjouskilpailumenetelyllä. Kiinteä hinta voilla on 90 % viitehinnasta ja rasvattomalla maitojauheella viitehintaa. Erona nykyisen sääntelyn ja komission ehdotuksen välillä on se, että kaikki ostot tehdään tarjouskilpailun perusteella ja todennäköisesti ostohinta tulee olemaan hie-man nykyistä hintaa alempi koko kauden ajan.

Komissio ehdottaa lisäksi, että juustojen yksityistä varastointia koskeva tuki sekä teollisuusvoin tukiohjelma poistettaisiin. Voin yksityisen varastoinnin tukiohjelma sekä rehujen ja kaseiinin valmistamiseen käytettävän rasvattoman maitojauheen tukiohjelma muutettaisiin ehdolliseksi ja tukitason määrittäisi näille tuotteille tarjouskilpailun perusteella.

Komission mukaan maitosektorin markkinatukijärjestelmien tarve on vähentynyt markkinoiden vahvistuttua. Komission mukaan voimakkainnalla saattaa olla tarvetta väliaikaiseen ohjaukseen yksityisen varastoinnin ohjelman kautta. Kuitenkin ohjelman käyttöönoton tulisi perustua markkina-analyysin ja se tulisi avata tarvittaessa. Samoin rehujen ja kaseiinin valmistukseen käytettävän rasvattoman maitojauheen tukiohjelma tulisi muuttaa markkinatilanteeseen perustuviksi ja avata tarpeen mukaan.

2.2.3 Perunatärkkelyksen tukijärjestelmän muutokset

Komissio ehdottaa, että tärkkelysperunan viljelijöiden tilatukijärjestelmään kuuluva

tuotantoon sidottu tuki eli ns. tuotantotuki lakkautettaisiin markkinointivuoden 2012/13 jälkeen. Toisin sanoen vuonna 2012 tuotettu peruna saisi vielä tuotantotukea. Siirtymäkausi tuotannosta irrottamiseen olisi kaksivaiheinen. Markkinointivuoteen 2010/11 asti tuotantoon sidotun tuen määrä olisi nykyinen 66,32 euroa/tärkkelystonni. Markkinointivuosiksi 2011/12 ja 2012/13 tuen määrä puolittuisi 33,16 euroon. Samalla komissio esittää tuotantoon sidotun tuen piiristä poistuvan tukisumman maksamista osana tilatukea. Suomen tilatuen määrä nousisi vuosina 2011 ja 2012 n. 1,7 miljoonaa euroa ja vuodesta 2013 lukien n. 3,5 miljoonaa euroa.

Tärkkelysteollisuudelle maksettava tehtaanpalkkio esitetään päättyväksi vuoden 2010 jälkeen. Tuotantopalkkiota maksettaisiin nykyiset 22,25 eur/tärkkelystonni markkinointivuosina 2009/2010 ja 2010/2011. Komissio esittää tehtaanpalkkion siirtämistä vuodesta 2011 alkaen tilatukijärjestelmään. Suomen osalta tämä tarkoittaa noin 1,1 miljoonan euron lisäystä tilatukeen.

Perunantuottajille kiintiön rajoissa maksettava minimihinta olisi edelleen 178,31 euroa tärkkelystonnilta. Minihintajärjestelmä lakkautetaan vuoden 2010/11 päättyessä samalla kun tehtaanpalkkio siirretään tilatukeen.

Tärkkelysperunan kiintiöjärjestelmä esitetään päättyväksi markkinointivuoden 2012/13 jälkeen. Tärkkelysperunan kiintiöasetus (EY) No 1868/94 kumotaan ja sen sisältö siirrettäisiin soveltuvien osin yhtenäiseen markkinajärjestelyasetuksen (EY) No 1234/07.

Komissio ehdottaa tärkkelystä käyttävälle teollisuudelle (vilja- ja perunatärkkelys) maksettavan tuotantotuen lakkauttamista. Tuesta säädetään asetuksen 1234/2007 artiklassa 96.

2.2.4 Muita tukijärjestelmiä koskevat muutokset

Mahdollisuus sianlihan interventio-ostoihin poistettaisiin.

Yhtenäisestä markkinajärjestelystä poistettaisiin myös mahdollisuus korvata eläintautien aiheuttamia markkinaperusteisia tulonmenetyksiä viljelijöille. Tämän järjestelmän korvaisi suorien tukien järjestelmän mukai-

nen eläin- ja kasvitautirahasto (ks. kohta 2.1.11 yllä).

Kuivattujen rehujen osalta komissio esittää yhtenäisen markkinajärjestelyasetuksen (EY) No 1234/2007 kuivattu rehu -alajakson ja artiklojen 86–90 poistamista 1.4.2011 lukien. Kuivatun rehun tuotantotuki sulautettaisiin tilatukijärjestelmään vuodesta 2011 alkaen. Suomen osalta tuotannosta irrotetun tuen määräksi on esitetty 10 000 euroa per vuosi vuodesta 2011 alkaen. Jalostusyriksien aiemmin saama tuki tulisi kohdentaa viljelijöille puolueettomin ja syrjimättömin kriteerein. Em. 10 000 euroa/vuosi tulisi kohdentaa niille viljelijöille, jotka ovat tuottaneet kuivattavaksi toimitettua rehua vuosina 2005–2008 joko omilta pelloiltaan ja kuivattaneet sen omassa kuivaamossaan viherjauheeksi (ja hakenneet kuivatun rehun jalostajatuen) tai, jotka ovat toimittaneet rehua kuivattavaksi tilan ulkopuoliselle yritykselle, joka on hakenut tuen. Tilatukijärjestelmään 10 000 euron määrä voitaisiin siirtää tilakohtaisen lisäosan korotuksella tai vahvistamalla uusia tukioikeuksia viljelijällä, jolla ei ennestään ole tukioikeuksia.

Kuitupellavan ja hampun osalta komissio esittää neljän vuoden siirtymäkautta pitkien pellavakuitujen tuelle, jonka jälkeen tuotantosidonnainen tuki loppuisi. Yhtenäisen markkinajärjestelyasetuksen (EY) No 1234/2007 II alajakson (kuiduntuotantoon tarkoitettu pellava) artiklaa 91 (tukikelpoisuus) muutetaan seuraavasti: tuen määrä alenee seuraavasti: markkinointivuosina 2009/10–2010/11 tuki olisi 200 euroa tonnia kohden ja markkinointivuosina 2011/12–2012/13 tuki alenee 100 euroon tonnilta. Taattu enimmäismäärä säilyisi muuttumattomana (80 979 tonnina). Lyhyiden pellava- ja hamppukuitujen jalostustuki loppuisi markkinointivuoteen 2008/2009, jonka jälkeen tukijärjestelmä poistuisi käytöstä. Suomessa vuosina 2011 ja 2012 määrärahaa siirtyisi tuotannosta irrotetuksi tueksi 20 000 euroa/vuosi. Vuodesta 2013 lähtien määrärahan siirtymä olisi 40 000 euroa/vuosi. Viitevuosina voisi olla yksi tai useampi vuosi ajalta 2005–2008. Kuitukasveja koskevat muutokset tulisivat voimaan 1.7.2009.

Komissio esittää, että energiakasvien tukijärjestelmä olisi voimassa vielä vuoden 2009, mutta lakkautettaisiin vuodesta 2010 alkaen. Tukimäärää, 90 milj. euroa, ei sulautettaisi tilatukijärjestelmään.

2.3 Maaseudun kehittämistä koskeva neuvoston asetukset (EY) No 1698/2005 sekä neuvoston päätös (2006/144/EY) maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista

Komissio toteaa maaseudun uusiksi haasteiksi ilmastonmuutoksen, uusiutuvan energian, vesitalouden ja luonnon monimuotoisuuden. Komissio esittää, että jäsenmaille tulee sisällyttää näihin haasteisiin vastaavia toimia omien tarpeidensa mukaisesti maaseudun kehittämisohjelmaansa. Niitä tulee soveltaa 1 tammikuuta 2010 lukien.

Uusien haasteiden mukaan ottaminen maaseudun kehittämistoimintaan edellyttää myös yhteisön maaseudun kehittämistä koskevien strategisten suuntaviivojen tarkistamista tältä osin. Yhteisön strategian muuttamisen jälkeen jäsenvaltioiden on muutettava kansallisia strategioitaan.

Uusiin haasteisiin vastaamiseksi tehtävien toimenpiteiden osalta voidaan maaseudun kehittämisasetuksen liitteessä olevia tukitaseja korottaa 10 prosentilla.

Komission esityksessä listataan maaseudun kehittämistoimia, joilla uusiin haasteisiin voidaan vastata (esim. lannan varastoinnin parantaminen, energiatehokkuuden lisääminen, bioenergiահankkeet, maankäyttötarkoituksen muuttaminen, veden säästötoimenpiteet, geeniperinnön säilyttäminen). Toimet kattavat hyvin maaseudun kehittämisohjelmien toimenpidevalikoiman, joskin toimintalinjojen 1 ja 2 toimet korostuvat. Erityisesti maatalouden ympäristötukea esitetään ratkai-

siksi useassa kohdassa, mutta myös investointituet ovat esillä. Mukana on myös ei-tuotannollisia investointeja, maaseutuperinnön säilyttämistä yms. Asetuksen liitteessä olevan listan ulkopuolisia toimenpiteitäkin voi tehdä, kunhan ne liittyvät em. uusiin haasteisiin.

Komissio esittää, että modulaation kasvatamisen johdosta lisääntyvät maaseudun kehittämisvarat hallinnoitaisiin horisontaalisesta maaseudun kehittämisohjelmasta erillisinä erinä. Niistä tehtäisiin mm. oma rahoitustaulukko. Lisääntyvät maaseudun kehittämisvarat edellyttäisivät myös kansallista vastinrahoitusta.

3 Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksiin sisältyy pääasiassa nykytasoon nähden menoja pienentäviä esityksiä markkinamekanismien poistamisen johdosta. Eräät ehdotukset tarkoittaisivat myös arvioitujen menojen pientä kasvua (vehnän tarjouskilpailupohjainen interventio), mutta niiden tarkkaa määrää on vaikea arvioida.

Eräät tuet siirtyvät markkinamenoista suorien tukien puolelle kokonaan tai osittain, mikä johtaa tukien siirtymiseen maatalousbudjetin meno-otsakkeiden sisällä eri kohtiin. Joissain tapauksissa nykyisiä suoria tukia ei siirretä kokonaan tilatuen puolelle, mistä syntyy hieman säästöä.

Maitokiintiöiden asteittainen nostaminen tarkoittaa myös arvioitujen kiintiönylitysmaksujen alentumista, jolla on vaikutusta maatalousbudjetin rahoitustilanteeseen, sillä maatalousbudjettiin tuloutettavat kiintiönylityssakot pienenevät.

Ehdotusten nettovaikutus on alla esitettävän taulukon mukainen

	2009	2010	2011	2012	2013
Nettomenot	0	-9	-180	-115	-124
Nettotulot	0	0	0	-55	-110
Yhteensä	0	-9	-180	-59	-14

Komission esityksen mukaan pakollinen modulaatio kasvaisi vuosina 2009—2012 nykyisestä viidestä prosentista kahdella prosenttiyksiköllä vuosittain siten, että vuodesta 2012 alkaen modulaatio olisi 13 %. Lisään-

tyvä modulaatio tarkoittaa sitä, että maatalouden markkinatoimista siirrettäisiin maa-seudun kehittämistoimien lisärahoitukseen vuonna 2013 noin 2 mrd euroa enemmän kuin tällä hetkellä.

	2009	2010	2011	2012	2013
Lisämodulaatio	0	563	977	1427	2022

Komissio ei esitä arviota siitä, joudutaanko maatalouden suoria tukia mahdollisesti leikkaamaan kehyskauden loppupuolella kehysten ylittymisen johdosta.

3.1 Markkinatoimenpiteet

Säästöjä nykyiseen menotasoon nähden (vuonna 2013) komissio arvioi syntyvän pellavan ja hampun tuen poistamisen osalta (-8,1 M€), kuivattujen rehujen tukijärjestelmän poistamisen osalta (-145 M€), perunatärkkelyksen jalostustuen osalta (- 43,4 M€), maitotuotteiden sisäisen käytön edistämistukien osalta (-10 M€) ja juuston yksityisen varastoinnin tukien osalta (- 24 M€).

Markkinatoimenpiteissä lisäkustannuksia syntyy komission arvion mukaan vehnän interventiomenojen osalta (enintään + 73,3 M€) ja maidon vientitukien osalta (+ 2,1 M€).

3.1.1 Suorat tuet (vuoden 2013 tilanne)

a) Uudet tuet ja nykyisten tukien lopettaminen

Uusina tukimäärinä suorien tukien kirjekuoriin siirtyisivät osittain kuivattujen rehujen tuki (+ 124,3 M€), kokonaan pitkän pel-lavakuidun tuki (+ 8,1 M€) ja kokonaan perunatärkkelyksen jalostustuki (+ 43,4 M€).

Energiakasvien tukijärjestelmän poistaminen johtaisi 90 miljoonan euron säästöön, koska sitä ei esitetä otettavaksi mukaan tilatuen kirjekuoriin.

b) Olemassa olevien tuotantoon sidottujen tukien siirtäminen tilatuen alle

Valkuaiskasvien suorien tukien poistaminen säästää menoja 89,4 M€, mutta siitä vain 69,1 M€ siirtyy tilatuen puolelle. Riisin osalta koko suorien tukien määrä, 181,5 M€, siirtyisi tilatukien kirjekuoreen. Samoin pähki-

nöiden koko suorien tukien määrä, 99,3 M€, siirtyisi tilatukeen. Perunatärkkelyksen viljelijöille maksettu tuki, 64 M€, siirtyy myös kokonaan tilatuen alle. Oliivipuiden tuesta, 128,4 M€ vain 105,8 M€ siirtyisi tilatuen alle samoin kuin durum-vehnän tuesta, 128,4 M€, vain 94,6 M€ siirtyisi tilatuen alle.

Kaikkiaan tältä osin tukien osalta säästöä syntyy 54 M€.

c) Olemassa olevien valinnaisesti tuotantoon sidottujen tukien siirtäminen tilatuen alle

Komission esitys on tältä osin budjettineutraali, eli nykyiset valinnaisesti tuotantoon sidotut tuet siirtyvät kokonaan tilatuen alle. Peltokasvien valinnaisesti 25 %:n tuotantosidonnaisen tuen määrän siirtäminen tilatuen alle nostaa tilatuen kirjekuoria 1,526 mrd €, durum-vehnän lisätuet 56,8 M€, sonnipalkkiot 106,3 M€, nautojen teurastuspalkkiot yht. 369,3 M€, siementen tuki 31 M€ ja humalan tuki 2,6 M€.

Yhteensä tilatuen kirjekuoret kasvaisivat tältä osin siis n. 2,1 mrd euroa.

4 Vaikutukset Suomelle

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Komission esittämät lainsäädäntömuutokset eivät merkittävästi vaikuta Suomen saamiin EU-tuloihin tai Suomen jäsenmaksuun EU:lle. Komission ehdotus on EU-varojen käytön osalta lähes neutraali. Se pääasiassa siirtäisi menoeriä maatalousbudjetin sisällä yhden otsakkeen alta toisen otsakkeen alle.

Suomessa vuoden 2006 tukitietojen perusteella arvioituna modulaatioon kertyisi suorista tuista komission esittämällä prosentilla vuosittain yhteensä noin 39 milj. euroa eli 7 % suorien tukien kokonaismäärästä, kun modulaatio ei edelleenkään koskisi alle 5 000

euron alle jääviä tilakohtaisia suorien tukien määriä. Tämän hetkiselällä 5 %:n modulaatio-tasolla modulaation määrä Suomessa on noin 14 miljoonaa euroa. Maaseudun kehittämis-varojen nousu edellyttää myös kansallista vastinrahoitusta, mutta sen määrää on tässä vaiheessa vaikea arvioida.

Suurimmille tiloille kohdistuva progressiivinen lisämodulaatio tukiluokissa 100 000—200 000 euroa, 200 000—300 000 euroa ja yli 300 000 euroa ei juurikaan kasvattaisi modulaatioon siirtyvää tukimäärää Suomessa. Yli 100 000 euroa EU:n suoria tukia saaneita tiloja oli vuonna 2006 ainoastaan 39 ja niillä keskimääräinen tukimäärä oli hieman yli 150 000 euroa. Vuonna 2006 ainoastaan kolme tilaa sai tukea yli 200 000 euroa vuodessa.

4.2 Muut vaikutukset

Komission lainsäädäntöehdotuksilla toteutuessaan sellaisinaan voi olla merkittäviä vaikutuksia Suomen maatalouden eri sektoreille ja maataloustuotannon määrään. Maataloustuotannon määrän ja rakenteen muutoksilla voi olla vaikutusta maaseutualueiden talouteen, työllisyyteen ja elinvoimaan yleensä, maaseutumaiseman ylläpitämiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja elintarvikeomavaraisuuteen. Tuotannon alentumisella olisi vaikutusta luonnollisesti kotimaiseen elintarvike-teollisuuteen.

Maitokiintiöiden asteittainen nostaminen ja kiintiöjärjestelmästä luopuminen johtaa todennäköisesti maidon hinnan alentumiseen ja tuotannon supistumiseen. Maitotilojen lukumäärä vähenisi nykyistä voimakkaammin erityisesti pienempien tilojen poistuessa tuotannosta.

Nykyisten tuotantoon sidottujen tukien muuttaminen tuotannosta irrotetuksi tueksi vaikuttaisi Suomessa erityisesti naudanli-hasektorilla. Yhdessä maidontuotannon alen-tumisen kanssa tuotannosta irrotettu tuki joh-tanee naudanlihan tuotannon alentumiseen Suomessa. Jo tällä hetkellä Suomeen tuotanto kattaa vain 90 % kotimaisesta naudanlihan kulutuksesta.

Valkuaiskasvien ja siementuotannon tukien irrottaminen tuotannosta voi vaikuttaa haittal-lisesti näiden tuotteiden tuotantoon Suomes-

sa. Kotimaisen valkuaisrehun tuotanto olisi tärkeää mm. luonnonmukaisen kotieläintuo-tannon tason ylläpitämiseksi. Suomen olo-suhteisiin soveltuvan siemenaineksen tuotan-non turvaaminen on myös tärkeää jo huolto-varmuuden näkökulmasta.

Perunatärkkelyksen tuen irrottaminen tuo-tannosta voi johtaa perunatärkkelyksen tuo-tannon loppumiseen Suomesta. Perunatärk-kelys on huomattavasti työtä ja koneistusta edellyttävä tuotannonala. Tälle tuotantomuo-dolle kilpailevien tuotannonalojen (esimer-kiksi viljantuotanto) kannattavuus on tällä hetkellä hyvä, joten tuottajat voivat siirtyä perunatärkkelyksen tuotannosta viljan tuo-tantoon.

Hyvän maatalouskäytännön ehtoihin esite-tyt lisäykset (mm. suojakaistojen pakolli-suus) voi johtaa muutoksiin maatalouden ympäristötukijärjestelmässä mm. ympäristö-tuen perustuen tason osalta.

5 Hallinnolliset ja organisatoriset vaikutukset

Komission lainsäädäntöesityksillä ei arvi-oida olevan organisatorisia vaikutuksia. To-teutuessaan sellaisinaan komission ehdotuk-set jonkin verran yksinkertaistaisivat tilatuki-järjestelmää useiden erityisten tukimuotojen siirtyessä tuotannosta irrotetun tilatuen alle.

Täydentäviin ehtoihin esitetyt muutokset eivät olennaisesti muuta niiden valvontaa Suomessa. Hyvän maatalouskäytännön eh-toihin esitetyt lisäykset voivat johtaa valvon-nan ja seurannan lisääntymiseen jonkin ver-ran uusien vaatimusten osalta.

Kyse on jäsenvaltioissa suoraan sovelletta-vien neuvoston asetusten muuttamisesta. Eräiltä osin komission ehdotukset kuitenkin edellyttävät tilatukijärjestelmän täytäntöön-panosta annetun lain (557/2005) muuttamis-ta.

6 Kansallinen käsittely

Komission ehdotusta on käsitelty maatalo-us- ja elintarvikejaostossa 16.5.2008 (alusta-va käsittely), 22.5.2008 ja 5.6.2008 sekä bud-jettijaostossa 23.5.2008.

Eduskunnalle toimitettiin asiasta 23.5.2008 E-kirjelmä (E 43/2008 vp), jotta asian edus-

kuntakäsittely voitiin aloittaa mahdollisimman pian. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta ja ympäristövaliokunta antoivat asiasta lausuntonsa (MmVL 15/2008 vp ja YmVL 21/2008 vp) 12.6.2008. Molemmat valiokunnat korostavat lausunnoissaan Suomen maatalouden omavaraisuuden säilyttämistä ja politiikan pitkäjänteisyyden tarvetta. Maa- ja metsätalousvaliokunta korostaa myös maitokiintiöjärjestelmän merkitystä Suomelle ja sitä, että mikäli kiintiöjärjestelmästä luovutaan, on ehdottoman välttämätöntä varmistaa maamme maidontuotannon turvaavat lisätukitoimenpiteet. Ympäristövaliokunta kiinnittää huomiota ympäristövaikutusten arviointiin sekä tehokkaiden vesien-suojelutoimenpiteiden tarpeeseen. Ympäristövaliokunta toteaa myös, että on tärkeää, että maaseudun kehittämistoimilla turvataan vesiensuojelu ja kesantojärjestelmän ympäristöhyödyt velvoitekesantojärjestelmän poistuessa.

7 Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti antanee lausuntonsa komission esityksestä marraskuun täysistunnossa 2008. Raportöörinä toimii portugalilainen Louis Capoulos Santos.

8 Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät

Tulevan puheenjohtajavaltion Ranskan tavoitteena on saavuttaa yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksesta ratkaisu marraskuun maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa. Tämän on tarpeen, jotta lopullinen päätös asiasta saadaan tehtyä vuoden 2008 puolella. Vuoden 2009 alusta, mikäli Lissabonin sopimus astuu voimaan, yhteisen maatalouspolitiikan osalta päätöksentekomennettelyksi tulee pääsääntöisesti yhteispäättömenettely.

9 Valtioneuvoston kanta

Suomi katsoo, että yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastus on hyvä tilaisuus tarkastella vuoden 2003 maatalousuudistuksen toimintaa ja toteutumista sekä arvioida ja ke-

hittää yhteisen maatalouspolitiikan toimenpiteitä. Suomi katsoo, että terveystarkastuksen yhteydessä tulee noudattaa Eurooppa-neuvoston toistuvasti vahvistamaa periaatetta siitä, että maataloutta on voitava harjoittaa kaikilla yhteisön alueilla. Tämän periaatteen noudattaminen on tällä hetkellä entistakin tärkeämpää ruokaturvan ylläpitämiseksi sekä kansallisesti että koko EU:ssa.

Vuoden 2003 uudistuksen oli tarkoitus antaa viljelijöille mahdollisuus suunnitella toimintaansa keskipitkällä aikavälillä. Siksi terveystarkastuksen ei pidä johtaa politiikan syvälliseen uudistamiseen.

Suomelle keskeisiä kysymyksiä yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksessa ovat naudanlihasektorin tuotantosidonnaisten tukien jatkaminen, maitokiintiöjärjestelmän pehmeään alasajoon liittyvät toimenpiteet sekä tuotantosidonnaisten tukien maksamisen mahdollisuudet tilatukiasetuksen uuden artiklan 68 (vanha artikla 69) kautta.

Suomi katsoo, että jäsenvaltion tulee voida jatkaa vuoden 2003 uudistuksen yhteydessä valitsemaansa toimeenpanomallia naudanlihasektorilla. Suomen kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että sonnipalkkio tulee jatkossakin voida maksaa nykyisen suuruisena tuotantosidonnaisena tukena. Sonni- ja härkäpalkkiojärjestelmä on yksi tärkeimmistä tuotantosidonnaisista tukimuodoista Suomelle. Tuki on erittäin tärkeä naudanlihan kannattavalle tuotannolle. Jäsenvaltioille tulee antaa mahdollisuus halutessaan asteittain irrottaa myös naudanlihasektorin tukia tuotannosta.

Suomi katsoo, että maitokiintiöjärjestelmä on vakauttanut EU:n maitomarkkinoita sekä maakohtaisesti että alueellisesti. Tämä on varmistanut maidontuotannon säilymisen erityisesti heikommilla tuotantoalueilla. Suomi lähtökohtaisesti kannattaa kiintiöjärjestelmän jatkumista. Mikäli kiintiöjärjestelmästä kuitenkin luovutaan, mikä muiden maiden ja komission kannat huomioon ottaen vaikuttaa todennäköiseltä, tulisi kiintiöitä lisätä vain asteittain ja riittävän siirtymäkauden kuluessa. Komission esitys kiintiöiden korottamisesta vaikuttaa perustellulta ottaen huomioon tarve säilyttää markkinoiden tasapaino. Komission esityksen mukaisesti maitokiintiöjärjestelmän pehmeän alasajon tilannetta on

myös syytä tarkastella myöhemmin komission kertomuksen perusteella.

Tilatukiasetuksen artiklan 68 osalta (entinen artikla 69), Suomi tukee sektorikohtaisen rajoitteen poistamista tuen kohdentamisessa. Komission esitys artiklan 68 kautta maksettavista tuotantosidonnaisista tuista on kuitenkin liian rajoitettu. Jotta maidon tuotannon jatko voidaan turvata kaikilla yhteisön alueilla kiintiöjärjestelmän poistamisen yhteydessä, Suomi katsoo, että esitykseen sisältyvää 10 %:n rajoitetta tilatuen kokonaismäärästä tulee nostaa sekä tuotantosidonnaisten tukien 2,5 %:n rajoitetta nostaa ainakin sellaisilla epäsuotuisilla alueilla, joilla maidon tuotanto on keskeistä. Sopiva tukimuoto maidontuotannon ylläpitämiseksi nykyistä kiintiötä vastaavalla tasolla olisi esimerkiksi lypsylehmäpalkkio. Sen rahoittamiseksi tulisi Suomen tilatuen kirjekuorta nostaa. Lisärahoitus voitaisiin ottaa mm. säästyvistä markkinatoimenpiteistä. Jäsenvaltioiden tulisi myös tarpeen niin vaatiessa voida muuttaa artiklan 68 alla tekemiään toimenpiteitä.

Suomi suhtautuu varauksellisesti komission ehdottamiin artiklan 68 uusiin rajoitteisiin. Ne rajaavat liikaa esimerkiksi laatutuotannon käsitettä. Jäsenvaltioiden tulisi voida jatkaa nykyisiä toimenpiteitään uuden artiklan 68 alla.

Suomi kannattaa komission ehdotusta jättää uuhipalkkio edelleen 50 %:sti tuotantoon sidotuksi.

Komission ehdotusta olisi tarkennettava siten, että alueellista tilatukimallia soveltavien jäsenmaiden järjestelmät otettaisiin paremmin huomioon siirrettäessä nykyisiä tuotantosidonnaisia tukia tilatuen alle. Tällaiset tuet on voitava joko lisätä alueen tasatukiosuuteen tai ne on voitava kohdistaa kokonaan tai osittain kyseisen sektorin viljelijöille tilakohtaisten lisäosien muodossa. Kolmantena vaihtoehtona jäsenmaan tulisi voida lisätä tällaisten tukien määrä kansalliseen varantoon, josta ne voidaan jakaa kansallisen varannon sääntöjen tai artiklan 68 sääntöjen mukaisesti.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin sisältyvä pysyvien laidunten säilyttämisvelvoite ei sovellu Suomen oloihin. Järjestelmä edellyttää työlästä seurantajärjestelmää ja jos laitumien vähentyminen ylittää

5 %:n rajan, joudutaan toimeenpanemaan ennakkolupamenettely, mikä on pysyvien laitumien merkitykseen suhteutettuna raskas menettely. Suomi katsoo, että hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin lisättäväksi ehdotetut ojat ja puukujanteet tulisivat olla jäsenvaltioille vapaaehtoisesti sovellettavia. Komission ehdotusta suojakaistojen ja muiden vaatimusten lisäämisestä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin tulee vielä tutkia. Muutokset eivät saa vaikuttaa voimassa oleviin ympäristötukisitoumuksiin.

Suomi katsoo, että tilatuki voitaisiin maksaa kokonaisuudessaan yhdellä kerralla niille viljelijöille, joilla valvonta on suoritettu loppuun siten, että maksaminen voitaisiin aloittaa jo 16.10 alkaen. Valvonnassa olleille tiloille maksettaisiin tuki valvonnan päättyttyä.

Tilatuen vähimmäismäärän ja -alan korottamista komission esittämällä tavalla voidaan pitää tukijärjestelmän yksinkertaistamisen ja kustannusten karsimisen kannalta tarkoituksenmukaisena myös Suomessa.

Suomi esittää, että kansallisen varannon käyttöön tulee saada joustoa siten, että jäsenmaa voisi vapaammin päättää tukioikeuksien myöntämisestä. Kansallisesta varannosta tulee edelleen voida myöntää tukioikeuksia niiden erityistilanteiden perusteella, jotka ovat tällä hetkellä käytössä jäsenmaissa neuvoston asetuksen (EY) No 1782/2003 mukaisesti. Viiden vuoden siirtokiellon ja viiden vuoden käyttövelvoitteen poistaminen varannosta saaduilta tukioikeuksilta on kannatettavaa, sillä niiden poistaminen yksinkertaistaisi järjestelmää.

Suomi kannattaa ehdotusta siitä, että tilatukioikeuksia tulee käyttää kahden vuoden välein. Lisäksi tällä hetkellä voimassa oleva komission asetuksen (EY) N:o 795/2004 4 (3) artiklan mukainen menettely on säilytettävä. Menettelyn mukaan ne varannossa olevat määrät, joita ei tarvita varannosta myönnettäviin tukioikeuksiin, voidaan käyttää suhteellisesti kaikkien tukioikeuksien yksikköarvon korottamiseen.

Suomi ei vastusta satovahinkovakuutusten rahoittamista koskevaa uutta vapaaehtoista tukimuotoa. Päätös tuen käyttöönotosta tulisi kuitenkin olla mahdollista vielä myöhemminkin kuin vuonna 2010. Eläin- ja kasvitautirahastojärjestelmään liittyy selvittettäviä ky-

symyksiä mm. rahaston ylläpidosta, sovelta-misalasta, vakuutustoiminnan järjestämisestä ja maksajaviraston roolista. Myös tämän jär-jestelmän tulee olla jäsenvaltioille vapaaeh-toinen.

Suomi ei vastusta komission esitystä siirtää tukia (esim. humalan, pähkinöiden ja durum-vehnän tuet), joita ei Suomessa sovelleta, ti-latukeen pääosin vuodesta 2010 alkaen.

Suomi voi hyväksyä kuivattujen rehujen ja kuitukasvien tukijärjestelmien siirtämisen tuotannosta irrotetun tilatuen alle. Suomi voi hyväksyä myös energiakasvien ja non food -tuotannon tukijärjestelmien lakkauttamisen. Energiakasvien tukijärjestelmän loppumiseen liittyen Suomi pitää hyvänä sitä, että tilatuki-järjestelmässä tulevat tukikelpoisiksi pysyvät kasvit, esim. yli 5-vuotinen ruokohelpi.

Suomi katsoo, että valkuaiskasvituotannon tukijärjestelmän tulisi jatkua nykyisen muo-toisena, jotta kotimaisen valkuaisrehun saa-tavuus erityisesti luonnonmukaiselle tuotan-nolle voitaisiin taata Suomessa. Suomi kan-nattaa nykyisen siementuotannon tukijärjes-telmän jatkamista, sillä Suomen erityisiin il-masto-olosuhteisiin soveltuvan siemenen saanti on turvattava. Suomelle on tärkeää ti-motein siementuotantotuen jatkuminen, kos-ka timotei on päänurmikasvi Suomessa.

Kesantovelvoitejärjestelmän poistaminen on Suomen kannalta hyväksyttävä toimenpi-de. Kesannointioikeuksien osalta tulisi lisätä kohta, jossa selvästi todetaan, että kesannoin-tioikeuksien kesannointi-ominaisuus poiste-taan ja niistä tulee tavallisia tukioikeuksia.

Viljan interventiota koskevaan esitykseen Suomen peruslähtökohta on se, että ohraa tu-lisi kohdella samalla tavoin kuin vehnää. Oh-ra on tärkein viljamme eli se osin määrittelee muiden viljojen hinnoittelun. Vaikka toinen pääviljamme kaura ei kuulu interventioon, on sen hintaa usein turvannut ohran hintakehi-tys. Interventiojärjestelmästä on ollut välilli-sesti hyötyä kauralla.

Maidon markkinatukijärjestelmiin (voin ja rasvattoman maitojauheen interventiojärjes-telyt, voim ja juustojen yksityisen varastoin-nin tuet, teollisuusvoin tukiohjelma) ehdote-tut muutokset ovat kokonaisuudessaan mer-kitykseltään melko pieniä ja Suomi voi ne hyväksyä. Suomi korostaa kuitenkin sitä, että

markkinatilanteen niin vaatiessa maitosekto-rilla säilytettäviä markkinatoimenpiteitä tulee soveltaa tehokkaana turvaverkkona.

Tärkkelysperunan tilatukijärjestelmään kuuluvan tuotantoon sidotun tuen olemassa-olon jatkuminen on Suomelle tärkeää, jotta tuotanto voisi jatkua Suomessa. Suomi esit-tää vuodesta 2011/12 lähtien nykyisestä tuo-tantoon sidotusta tuesta irrotettavan osuuden maksamista hehtaarikohtaisena tukena tärk-kelysperunaa tuottaville sopimusviljelijöille (ns. jäsenvaltiokohtainen kirjekuori). Jäsen-valtioiden kiintiöt määrittäisivät kirjekuoren kokonaissumman. Lisäksi Suomi esittää tärkkelysperunan tehtaanpalkkion liittämistä osaksi kansallisen kirjekuorimallin hehtaari-kohtaista tukea vuodesta 2011/12 alkaen. Samassa yhteydessä voidaan hyväksyä vä-himmäishintajärjestelmän poisto, jotta tuki-järjestelmän hallinnointi yksinkertaistuu. Suomi esittää lisäksi että komissio tarkasteli-si tärkkelysperunan tukijärjestelmän toimi-vuutta ja tärkkelysmarkkinoiden kehitystä sekä antaisi toimenpide-ehdotukset neuvos-tolle viimeistään vuonna 2012.

Suomi voi hyväksyä tärkkelystä käyttävälle (vilja- ja perunatärkkelys) teollisuudelle maksettavan tuotantotuen lakkauttamisen. Käytännössä tuki on ollut viime vuosina ta-soltaan nolla koska sen määrittävät viljan hinnat ovat olleet EU:ssa ja maailmalla kor-keita.

Maaseudun kehittämisen osalta Suomi pi-tää tärkeänä, että jäsenmailla on mahdolli-suus reagoida toimintaympäristön mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin (ilmastonmuutos, uusiutuva energia, vesitalous ja luonnon mo-nimuotoisuuden säilyttäminen). Suomi voi hyväksyä esitetyt muutokset maaseudun ke-hittämistoimiin.

Suomi pitää tärkeänä, että maaseudun ke-hittämistoimiin on käytettävissä riittävä ra-hoitus. Komission esitys pakollisen modulaa-tion lisäämisestä kahdeksalla prosentilla vai-kuttaa kuitenkin liian korkealta. Suomi voi hyväksyä suorien tukien lisäleikkaukset suur-ten tilakohtaisten tukimäärien osalta. Suomi katsoo, että maaseudun kehittämistoimien rahoitus olisi parempi turvata yksinkertai-simmin keinoin.